GAZETA KRAKOWSKA

Nro 52.

Z KRAKOWA DNIA 30 CZERWCA 1819. ROKU WE SRODĘ

Z Warszawy d. 22 Czerwca.

W Niedzielę, dnia 20 b. m. obchodzono w tey stolicy uroczyście drogą dla wszystkich Polaków rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego. W godzinach rannych zebrali się w pokoiach Jego Cesarzewicowskiey Mości, W. Xiążęcia Konstantego, JO. Xże Namiestnik Królewski, Senatorowie, Ministrowie, Radcy Stanu, Urzędnicy rozmaitych władz, iako też Jenerałowie i officerowie, których obowiązek nie zatrzymywał przy ich korpusach, dla wynurzenia uczuć wdzięczności ku nayłaskawiey nam Panuiącemu Monarsze, któremu dar nieoszacowany bytu narodowego winni iesteśmy. Nastąpił potem poważny religiyny obrządek połączony z nayświetnieyszą woyskową paradą. Woyska obu narodów wszelkiey broni, składaiące tuteyszą osadę, zebrały się w kolumnach ściśniętych na placu Saski zwanym i w bliskości. W pośród placu wzniesiony był pod namiotem ołtarz, przed którym stanął z iedney ztrony Jego Cesarzewicowska Mość, otoczony świetnym orszakiem woyskowych i urzędników Dworu, a z drugiey JO. Xże Namiestnik Królewski zasiadł na krześle wpośród Władz kraiowych. Mszą S. celebrował pontyfikalnie JW. JXiądz Hołłowczyc, Biskup Sandomirski, przy assystencyi licznego duchowieństwa. Po Mszy JW. Celebrans zaintonował *Te Deum* wśrod huku dział. Po nabożeństwie i modłach o iak naydłuższe panowanie Naymiłościwszego naszego Monarchy, i o iak naywiększe powodzenie Nayiaśnieyszey Jego Rodziny, woyska rozwinąwszy się ciągnęły w naypięknieyszym porządku. Powszechne gmachów publicznych i miasta oświecenie, zakończyło uroczystość dnia tego.

Z Petersburga d. 25 Maia d. k.

— z Gazety Senackiey. —

Ukaz Jego Cesarskiey Mości Samowładcy Wszech Rossyy z Rządzącego Senatu.

Obwieszcza się całemu Narodowi.

W imiennym Jego Cesarskiey Mości Naywyższym Ukazie danym Rządzącemu Senatowi dnia 1 bieżącego miesiąca Maia, z podpisem własnoręcznym Cesarza Jegomości, wyrażono:

Assygnacyie Państwa teraźnieyszego

kształtu zostaią w obrocie od roku 1786 Prosta ich robota, nieodpowiadaiąca obecnemu stopniowi sztuk w naszey oyczyznie i sama nietrwałość papieru, wymagaią odmiany jak w udoskonaleniu massy papieru, tak i innych zewnętrznych i wewnętrznych znaków. Na skutek czego podług potwierdzonych przez Nas wzorów i opisania nowych assygnacyy, sześciu walorów: dwieście, sto, piędziesiąt, dwadzieścia pięć, dziesięć i pięć rubli; dla wymiany teraźnieyszych, zaczęto robić nowe w urządzonym do tego zakładzie. Chcąc co rychley oddalić niedogodności połączone z obrotem assygnacyy teraźnieyszego kształtu, i ułatwić wymianę ich na nowe, w miarę ich wygotowania, rozkazuiemy:

1) Dla obwieszczenia po wszystkich mieyscach o nowych Bankowych assygnacyiach Państwa, szczegółowe opisanie i same ich wzory, rozesłać do wszystkich Guberniy, zalecaiąc, iżby takowe obwieszczenie w każdey Gubernii uczynione było nie pierwey, iak miesiącem przed terminem wydania nowych assygnacyy. Wydanie to zaczynać od 1go Lipca bieżącego roku.

2) Do wymienionego czasu opatrzyć potrzebną liczbę nowych assygnacyy pierwszych czterech walorów, Banki Państwa, ich oddziały i kantory, kommissyią umorzenia długów i wszystkie kaznaczeystwa, równie Sankt Petersburskie i Moskiewskie Państwa, jak uiezdne i powiatowe po Guberniach.

3) Pierwszego Lipca roku bieżącego we wszystkich mieyscach pomienionych, znayduiące się rzeczywiście summy w assygnacyiach teraźnieyszych, sto, piędziesiąt i dwadzieścia pięć rubli, waloru, wszystkie zupełnie na nowe assygnacyie przemienić i niezwłocznie odesłać do assygnacyynego Banku Państwa; wszystkie też wypłaty i rozchody od pomienionego dnia uskuteczniać temi nowemi assygnacyiami.

4) Podobnymże sposobem i wszystkie inne skarbowe mieysca wszystkich Ministeryiów i urzędów, w Sankt-Petersburgu i Moskwie znayduiące się, a maiące w swem rozrządzeniu summy pieniężne, obowiązane do 1 Lipca wszystkie teraźnieysze assygnacyie pierwszych trzech walorów zamienić w Banku assygnacyynym i iego oddziele na nowe; i od dnia 1 Lipca wypłaty i rozchody swoie uskuteczniać im temi nowemi, a nadal w miarę wpływu do nich assygnacyy starych, nie używaiąc ich na rozchód, na nowe zamieniać.

5) Dziesięć i pięcio rublowe assygnacyie teraźnieyszego kształtu, zostaią w obrocie podawnemu, aż się przysposobi potrzebna ilość assygnacyy podług nowych wzorów na zamianę teraźnieyszych; o wymianie ich w swoim czasie obwieszczono będzie.

6) Od dnia 1 Lipca iak w assygnacyynym Banku Państwa, tak też w oddziale iego i kantorach, tak równie i we wszystkich uiezdnych i powiatowych kaznaczeystwach po Guberniiach dla wszystkich życzących otworzyć wymianę teraźnieyszych assygnat trzech pierwszych walorów na nowe, na osnowie prawideł przy tymże Ukazie wydanych.

7) Dla zupełney i ostateczney wymiany teraźnieyszych assygnacyy Państwa, pierwszych trzech walorów, sto, piędziesiąt i dwadzieścia pięć rublowych, na nowe czterech pierwszych walorów, naznacza się sześciomiesięczny termin, od dnia

1 Lipca roku bieżącego do 1820 dnia 1 Stycznia.

8) W przeciągu tego sześciomiesięcznego terminu, teraźnieysze assygnacyie będą przyymowane we wszystkich mieyscach skarbowych w poborach, podatkach i opłatach, również i między prywatnemi osobami podawnemu swobodnie zarówno z nowemi.

9) A po upłynieniu takowego terminu, to iest, od dnia 1 Stycznia 1820 roku, teraźnieysze assygnacyie trzech pierwszych walorów, sto, pięćdziesiąt i dwadzieścia pięć rublowe, nigdzie na zamianę, ani w opłacie przyymowane nie będą.

Rządzący Senat i Minister Skarbu nie zaniedbaią uczynić zależących od nich rozrządzeń, dla przywiedzenia tego do należytego wykonania.

Po wysłuchaniu zaś tego Naywyższego Ukazu, potwierdzonych przez Jego Cesarska Mość prawideł i opisania nowych bankowych assygnacyy Państwa, i po otrzymaniu przysłanych od P. Ministra skarbu wzorów ich, Rządzący Senat rozkazał: Ten Naywyższy Jego Cesarskiey Mości Ukaz, Naywyżey potwierdzone prawidła i opisy, dla wiadomości i wykonania obwieścić całemu narodowi. Co się przez ninieysze i dopełnia.

Autentyk za podpisem Rządzącego Senatu.	(M.P.)	Drukowano w Sankt Petersburgu przy Senacie d. 12 Maia 1819 roku.

Opisanie znaków wewnętrznych i zewnętrzney Post ci nowych Assygnacyy Państwa czterech walorów.

Na autentyku napisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką: ma bydź podług tego W S. Petersburgu dnia 14 Lutego.

Dwieście - rublowe czworokątne, podługawe w szerokości, na białym papierze, wewnątrz którego po wszystkich czterech stronach są wyrazy: u góry Hosudarstwennoja (Państwa), z prawey strony Bankowaja (Bankowa), u dołu Dwieście Rubley (dwieście rubli), z lewey strony Assyhnacyia (assygnacyia.) W środku z lewey strony liczbami rok, a z prawey wyraz: hoda (roku), u dołu zaś pośrodku na owalu liczbami 200. Zewnątrz assygnacyi pośrodku u góry orzeł dwógłówny z koroną Cesarską i herbem Moskiewskim w ostrokątney tarczy, trzymaiący w szponach wieniec laurowy, pioruny i pochodnią, stoiące na tarczy, pręgowaney, obeymuiącey w środku liczbę 200. Tarcza pochylona ku leżącemu na boku berłu, obwiązanemu laurowemi gałązkami. Z lewey strony orła rok liczbami z prawey strony wyraz: hoda białemi literami na pręgowanych owalach, otoczonych dwoma laurowemi gałązkami, które wstęgami są związane. Pośrodku napis assygnacyi literami cursive, a walor w rzeczonem polu oznaczony będzie białemi literami. Z obu stron assygnacyi u dołu numera wielkiemi liczbami, między któremi podpis zarządzaiącego i wyraz kassir są drukowane; nazwisko zaś Kassyera piórem się dopisze. Podpis zarządzaiącego i kassyera pokrywać będzie kratka szarego koloru w podługowatym ośmiokącie. Wszystkie ozdoby assygnacyi, napis i wyraz Kassir oraz liczby na numerach, drukowane będą bardzo czarną farbą, a odwrotna strona assygnacyy pokryta będzie siatką szarego koloru, na środku którey wielkiemi cyframi liczba 200 będzie napi-

cena.

Storublowe czworokątne, na białym papierze; na massie papieru po czterech brzegach wybite będą też same co na dwieścierublowych napisy; na środku zaś w górze, w podługowatym owalu rok robienia papieru, a u dołu na podobnymże owalu liczba 100. Na zewnętrzney stronie assygnaty, pośrodku w górze, pręgowany owal, na którym liczba 100 białemi cyframi iest wyrażona. Owal ten otoczony iest dwiema laurowemi gałązkami, związanemi wstęgą, która utrzymuie bokiem leżące berło. Na czterech rogach orły dwógłówne, trzymaiące w szponach wieniec laurowy, pioruny i pochodnią. Na piersiach orłów ostrokątne tarcze z herbem Moskiewskim. U dołu, naprzeciwko wierzchniego owalu, zawieraiącego liczbę 100, ozdoba. Z lewey i z prawey strony dwa owale, na których oznaczony będzie rok wydania assygnaty. Z prawey i lewey strony girlandy w kształcie półxiężyca z lauru i dębu, a między niemi napis assygnaty z ozdobami. Walor drukowany, będzie w czarnem polu. Pod napisem podpis zarządzaiącego drukowany i podpis kassyera banku; wyraz Kassir będzie drukowany, a nazwisko iego dopisze się piórem. Podpisy zarządzaiącego i kassyera pokryte będą kratką koloru szarego w kształcie podługowatego owalu. U spodu podpisów dwa numera wielkiemi liczbami.

Wszystkie ozdoby, napis, podpis zarządzaiącego, wyraz Kassir, i liczby na numerach drukowane będą bardzo czarną farbą. Na odwrotney stronie pokrywać będzie siatka koloru szarego, lecz wcale odmiennego wzoru od siatki na dwieścierublowey assygnacyi; biała obwódka na około tey assygnaty będzie w kształcie ramy. Na środku tey siatki będzie owal z siatki ciemno szarego koloru, różny co do wzoru od pierwszey; a w pośrodku iego wielkiemi cyframi liczba 100.

Pięćdziesiątrublowe, na białym papierze, również podługowate iak dwieścierublowe.

Po środku u góry, orzeł dwógłówny z koroną, trzymaiący w szponach pręgowaną tarczę, na którey liczba 50 znayduie się. Około tarczy, po bokach, dwie ozdoby rozetowe, równoległe do skrzydeł orła. Z prawey i lewey strony assygnaty dwa berła, ozdobione trzema laurowemi wieńcami, a u góry tych berł Cesarska korona. U dołu assygnaty druga ozdoba z liści i rozet, a z obu stron tey ozdoby dwa owale, na których rok wydania assygnaty oznaczony będzie. Wszystkie takowe ozdoby, otaczaiące napis assygnaty maiący kształt podługowatego prostokąta, równie iak litery, numera i podpisy, drukowane będą tąż samą farbą co storublowe assygnaty. Siatka koloru szarego, pokrywać będzie boki około ozdób, tak, że czworokąt środkowy, w którym znayduie się napis, i dwa podługowate czworokąty, gdzie się oznaczą numera, zostaną białe, a tylko podpis zarządzaiącego i kassyera pokryty będzie tąż samą kratką. Litery zaś w napisie i liczby na numerach mieć będą na środku białe, kręcone linie; walor oznaczy się w kratkowanem polu, a biały, wązki brzeg otaczać ma całą assygnatę. Na massie papieru, na czterech brzegach, wyciśnione będą też same napisy, co na dwieście, i storublowych assygnatach, z tą tylko róznicą, że rok nie na iednym podługowatym owalu będzie ozna-

czony, lecz na dwóch naprzeciwko siebie leżących sześć okątach, a liczba 50 u dołu w kole. Na odwrocie assygnaty, w podługowatym prostokącie kratkowanym, oznaczy się białemi liczbami rok wydania.

Dwudziesto-pięcio-rublowe na białym papierze, podługowate, z uciętemi rogami. Na massie papieru wyciśnione będą takież napisy, iak na trzech pierwszych assygnatach, lecz liczba roku robienia papieru oznaczy się w podługowatem czworokącie, pod nim wyraz: Hoda (roku) w sześciokącie, a poniżey koło z liczbą 25. Na powierzchni assygnaty, w górze pośrodku, orzeł dwógłówny, z koroną i herbem Moskiewskim, trzymaiący w szponach laurowy wieniec, pioruny i pochodnią, położone na pręgowaney tarczy, która w sobie liczbę 25 zamyka. Tarcza takowa pochyiona iest ku leżącemu bokiem berłu, obwiniionemu wstęgą. Z prawey i lewey strony assygnaty są ozdoby, w pośrodku których Cesarska korona. U dołu także ozdoba, a po obu iey stronach leżą dwa pręgowane owale, otoczone laurowemi wieńcami. Wszystkie ozdoby i numera drukowane będą czarną farbą; litery zaś napisu i podpisy farbą cynamonową. Siatka czarnego koloru pokryie napis assygnaty, podpis zarządzaiącego, kassyera, i numera, w kształcie czworokąta; dalsze części tey assygnaty zostaną białe. Na odwrocie, na podługowatey ośmiokątney tarczy, pokrytey siatką, liczba 25 białemi cyframi wyrażona będzie.

Oryginał podpisał:
D. Gurjew.

Przez cały przeszły tydzień, pisze Ruski Inwalid, mieliśmy tu czas bardzo przykry: deszcz ustawiczny połączony z zimnym wiatrem mocno się naprzykrzał, lecz od trzech dni piękna pogoda powróciła. Czynnie się teraz tu zaymuią wykonaniem planu upięknienia stolicy. Dom wielki Kuszelewa naprzeciw Zamku stoiący iuż się zbiia. — Bulewar przy Admiralicyi wkrótce skończony będzie. Słowem wszystko w mgnieniu prawie oka odmienia postać i piekny widok miasta, w zachwycaiący i czarodzieyski zamienia. Ozdoby te i piękności tem są przyiemnieysze, iż bynaymniey ludowi nie ciężą, i nie powstaią za pomocą nowych podatków, ale owszem uboga klassa rzemieślników i wyrobników, znayduie sposób wyżywienia się.

Dnia 10 b. m. Akademiia Cesarsko Rossyyska Petersburgska miała swe posiedzenie, na którem oprócz członków czynnych znaydował się członek honerowy Hrabia Wiazmitinoff. — Na wniesienie Prezesa iey, Vice-Admirała i Kawalera Szyszkowa, obrany został członkiem rzeczywistym, Nayprzewielebnieyszy Metropolita Moskiewski i Kołomeński Serafim, a honorowym JW. Zagrażski, Podczaszy dworu Jego Cesarskiey Mości.

Doniósł potem Prezes: „iż stary i pozbawiony wzroku Xiądz przy szpitalach mieyskich Petersburgskich Gabryel Pokacki, przedsięwziął trudną pracę przełożenia Psałterza na ięzyk Rossyyski wierszem. Dokonał tey pracy gorliwie i zaszczytnie. Widzieliśmy tę Xięgę ofiarowaną przez niego Akademii i na posiedzeniach naszych kilka psalmów czytaliśmy z ukontentowaniem, i uznaliśmy, że przełożenie iest czyste i dokładne. Tak chwalebne przedsie-

wzięcie przez nikogo ieszcze tak dobrze uskutecznionem nie było, sprawiedliwie zatem powinno zwrócić na siebie uwagę Akademii Rossyyskiey. Dobroczynna ręka Alexandra I. opiekuiąca się naukami i wspaniale wynagradzaiąca w tym zawodzie prace, dała iey zręczność okazywania talentom zachęcenia i pomocy. Poczytuię zatem za słuszną i należną powinność wynagrodzić tego Kapłana w imieniu Akademii, przez wydanie mu iednoczasowie 500 rubli zamiast medalu.„

Po wysłuchaniu tego przełożenia Akademiia potwierdziła to iednomyślnie.

Z Londynu d. 11 *Czerwca.*

Kanclerz skarbowy, P. Vansittart, podał nakoniec d. 9 b. m. dawno oczekiwany tegoroczni budżet izbie niższey. Wydatki na rok teraźnieyszy wynoszą 31 mill. 74,000 Fs. Dochody wraz z zaciągnioną w tym roku pożyczką tyleż. Winszuię izbie, dodał P. Vansittart, iż poszczęściło mi się zawrzeć w tym roku korzystnieyszą iak po inne czasy pożyczkę."

Spory względem proponowanych nowych podatków zaczęły się d. 8 a trwały aż do 9 w którym dniu większością 101 głosów uchwalone zostały.

D. 10 odczytany powtórnie był bill zabraniaiący Angielskim poddanym wchodzenia w obcą woienną służbę. Izba zamieniła się w tayny wydział dla zastanowienia się nad tym przedmiotem. P. Mackintosh mówił żywo przeciw niemu. Lord Castlereagh zwrócił uwagę izby na dopełnienie traktatów, które Parlamentowi udzielone zostały. Nakoniec bil został większością 248 przeciw 174 głosów przyięty. Posiedzenie to trwało do godziny 4 z północy.

Rada miasta Londynu pod prezydencyią Lorda Prezydenta uchwaliła d. 9 b. m. prośbę do Parlamentu przeciw temu bilowi.

W wyższey izbie zaszły znowu żywe spory względem przypuszczenia Katolików do urzędów publicznych. Hr. Grey mówił przez 4 godziny za niemi; lecz wniosek ten został większością 50 głosów odrzucony.

W przyszły wtorek Ambassador Perski da tu wielki obiad, na który rozesłał iuż przeszło 700 zapraszaiących biletów.

Bankructwo domu Kupieckiego żydowskiego Selig i kom. wynosi, iak zapewniaią, do 300,000 Fs. (12 mill złp.)

Podług doniesień z przylądka Dobrey nadziei wszyscy zdatni do noszenia broni mieszkańcy wezwanemi zostali do łączenia się z woyskiem przeciw zbuntowanym Kafrom; co okazuie że ten bunt za daleko się iuż rozgałęził.

Z Paryża d. 12 *Czerwca.*

Ustawa względem wolności dzienników została przez Króla d. 9 b. m. zatwierdzona i tak w Monitorze, iako też w dzienniku praw umieszczoną. Dołączone do niey iest rozporządzenie Królewskie w 9 paragrafach, zawieraiące przepisy i warunki, które właściciele dzienników zachować maią; § 8 dozwala im 14 dni czasu do złożenie porękoimiy.

Marszałek Soult, Xże Dalmacyi, powrócił do Paryża. — Felix Lepelletier otrzymał pozwolenie bawienia 2 miesiące w Paryżu. — Jenerał Vandamme, znayduiący się także w liczbie wygnańców, gdy bez pozwolenia Rządu przybył z Ameryki do Hawru, zostaie pod dozorem zwie-

rzchnosci w tem miescie.

Podług naynowszych doniesień z Arles pomnaża się coraz bardziey w okolicy tamteyszey szarańca. Tak władze, iako i mieszkańcy czynią co tylko można dla wytępienia tego żarłocznego robactwa. W przeciągu pięciu dni nazbierano ich do 60 cetnarów; lecz gdzie tylko usiędą, składaią iaia, i po ubytku starych wylęgaią się młode.

Podług gazety New Times liczą teraz w Anglii 4000 iawnych błaznów.

Z Rzymu piszą, iż kobieta znakomitey rodziny Rzymskiey w Veletri urodziła niedawno pięciu synów, z których 2 wyszło na świat nieżywych, a 3 żyiących.

Pomiędzy prośbami, które w tych dniach podane zostały izbie Deputowanych, znaydowała się iedna od człowieka mieniącego się pochodzić w prostey linii od Hektora z Troi i Karola wielkiego, który prosił o pomnożenie iego pensyi o 800 Fr. Z śmiechem przystąpiła izba względem tey prośby do porządku dziennego.

Od czasu iak weszło wezwyczay przypisywać Xiążki, nie czytano ieszcze krótszego przypisu iak niedawno bawiącego tu Polaka Wrońskiego, wydawcy pisma Sphinx, N. Cesarzowi Rossyyskiemu, który składa się z 3 następuiących wyrazów: " Nayiaśnieyszy Panie zastanów się i czytay.,, Lecz w krotce odstąpił P. Wroński swoiego lakonismu i umieścił w swem piśmie długi list do Cesarza, w którym pomiędzy innemi cudownemi rzeczami wyraża, iż pomimo uszanowania iakie winien swoiemu Monarsze iako Polak, czuie się bydź obowiązanym wyrazić mu prawdę i tym końcem posełą mu swoiego Sphinxa. Przewiduiąc nowe zaburzenia udziela swoiemu Monarsze niezaprzeczone prawdy z oświadczeniem, iż poty ich światu nie ogłosi, poki Cesarz nie zezwoli. (Z gazety Hamburskiey.)

Do Rossyyskiego tuteyszego Posła, Jenerała Pozzo di Borgo, przybiegł w tych dniach goniec od iego Dworu. — Hr Capodistrias udał się z Korfu napowrot do Rossyi przez Wenecyią.

Francuzka siła morska składa się teraz z 248 woiennych okrętów, pomiędzy któremi znayduie się 48 liniiowych i 29 fregat, a stawiaią teraz 11 nowych liniiowych okrętów i 4 fregaty.

Z Bruxelli d. 14 Czerwca.

Minister stanu i gabinetowy, Hr. Münster, przeiechał d. 11 b. m. przez miasto nasze z Londynu do Hanoweru.

Onegday przybył tu W. Xże Weimarski.

Król Henryk Haytański (St. Domingo) Amerykanowi z Massachuset, którego za uczynione mu dawniey przysługi udarował iuż okrętem kawy, posłał teraz za przysłaną mu Bibliią in 4to w uprzeymem liście wexel na 6000 Dolarów.

Bryg Królewski de Zwaluuw, który w 37 dni z Kurasao do Helwetsluys zawinął, przywiozł wiadomość, iż w Margarita znaydowało się 3000 Anglików i innych żołnierzy powstańców południowey Ameryki, którzy czynili przygotowania do wylądowania do Laguira. Osada w Karakas została na tę wiadomość znacznie zmocnioną.

Z Schonen d. 12 Czerwca.

Onegday d. 10 b. m. o godzinie 9 w wieczor przybył tu N. Król i stanął w

Herrewads Kloster. Natychmiast Królewic Następca tronu udał się z obozu Bonarp z Jenerałami dla złożenia J. K. Mci uszanowania. Wczoray zaprosił Królewic J. K. Mość na wielki obiad do swoiego namiotu. Przed obiadem mieli wszyscy officerowie obozu w liczbie do 700 zaszczyt bydź przez Królewica przed Monarchą stawionemi. Przy końcu obiadu, na który Jenerałowie i officerowie zaproszonemi byli, stoiąc spełnili zdrowie J. K. Mci, poczem J. K. Mość spełnił zdrowie siły lądowey i morskiey Królestw Szwedskiego i Norwegskiego. Po obiedzie stanęło woysko pod dowodztwem Królewica w paradzie i J. K. Mość przy radosnych okrzykach żołnierzy, którzy go oycem swoim nazywaią, obiechał iego linie. J. K. Mość bardzo był kontent z piękney iego postawy i postępu przez kilku dni w ćwiczeniach. Jakoż powiedzieć można, iż od wieków nie widziano w Szwecyi pięknieyszego i w większey liczbie zebranego woyska, iak w obozie pod Bonarp. Królewic cieszy się ciągłę naylepszem zdrowiem.

Z Nowegoiorku d. 24 Marca.

Przeszło 40 domów tuteyszych, a mianowicie handluiących bawełną, zaprzestały od 8 dni płacić. Wypadek ten okazuie iak źle u nas handel idzie.

Józef Bonaparte znayduie się teraz w Baltimore.

Z połudnowey Ameryki mamy następuiące doniesienia: Lord Cochrane odpłynął z swoią eskadrą d. 14 Stycznia z Valparaiso. Myślą iego iest dognać dwie Hiszpańskie fregaty, które z Lima do Panama odpłynęły, spalić okręty Hiszpańskie w Arica, Callao, &c. Na eskadrze swoiey ma podostatkiem rac i innych palnych materyiałów i na 4 miesiące żywność. Sądzą, że on także pochwycić chce Angielską fregatę Andromachę, która gwałcąc neutralność, zabiera z Lima do Hiszpanii 5 mill. Dol. — Urzędowy list Vice-Prezydenta Venezueli Zea do Jenerała Urdeneta zawiera, że Jenerał Hiszpański Morillo zmuszony został do ustępu i przeprawienia się za rzekę Arauka, i że w tym ustępie ścigany był przez walecznego Jenerała Paez na czele przewyższaiącey jazdy, który pochwycił wielu furażuiących żołnierzy, i zniósł korpus z 500 jazdy i 300 ludzi piechoty. —— Osoba przybyła w tey chwili z Maturin, iako też wiele listów z teyże okolicy zapewniaią, że Jenerał Paez, dognał na nowo nieprzyiaciela w San Juan de Payaro i w 4ch dniowych uporczywych walkach zupełnie go pobił. Hiszpanie utracili do 2000 ludzi. Paez ściga daley niedobitki. —— Oblężenie miasta i portu Kumany przez powstańców z strony lądu idzie iak nayżywiey. Opanowali oni iuż warownię, która goruie nad portem, a Admirał Brion wypłynął z swoią eskadrą na morze, dla przecięcia dowozu przez Hiszpańskie okręty żywności dla osady w Kumana. Część Anglików zaciągnionych do służby powstańców wsiadła pod Pułkownikiem Englisch na eskadrę Briona.

Z Turynu d. 2 Czerwca.

Z powodu obfitości żywności i braku pokupu nałożył J. K. Mość dla dobra właścicieli ziemskich cło na wprowadzane do kraiu lub przezeń przechodzące zboże do pewnego czasu, a dla kraiowych okrętów, które za granicę ryż wywozić będą, wyznaczył nagrody.

DODATEK
DO Nro 52.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 30 CZERWCA 1819 ROKU WE SRODĘ

Z Sztuttgardu d. 14 Czerwca.

Pod d. 10 b. m. wyszedł tu uniwersał Królewski zwołuiący zgromadzenie Stanów na d. 13 Lipca r. b. Prezesa mianuie Król, a Vice-Prezesa Stany. Posiedzenia odbywać się będą w części byłego gmachu Stanów, a nim do tego urządzoną zostanie, zgromadzą się tymczasowo Stany w zamku Królewskim Ludwigsburg.

Dworska nasza gazeta donosi, że Poseł Austryiacki, Hr. Trautmansdorf, miał d. 10 b. m. posłuchanie u Króla i w imieniu swoiego Monarchy prosił o rękę Xężniczki Maryi, córki Xcia Ludwika Wirtemberskiego, (urodzoney d. 1 Listopada 1791) dla Arcy-Xcia Józefa, Palatyna Węgierskiego.

Mowią, iż z drugą córką Xcia Ludwika Wirtemberskiego, (urodzoną d. 28 Czerwca 1799) zaślubi się nasz Monarcha.

Od brzegow Renu d. 12 Czerwca.

Gazeta Spirska zawiera co następuie: "Jeżeli Jenerałowie i Pułkownicy Szwaycarscy czytali kiedy *Xenofona Anabasisa*, tedy wiedzieć muszą, że naięte woyska, chociaszby się nawet, iak niegdy Greckie, nieśmiertelną okryły chwałą, oboiętną tylko graią rolę. Z tego względu wystawiony nad ieziorem Lucerneńskim olbrzymi Lew, roboty Thorwaldsena, na pamiątkę poległych w Tuilleries w obronie Króla Francuzkiego Ludwika XVI. w d. 10 Sierpnia 1792 Szwaycarów, bardzo źle się wydaie obok miernego wizerunku nad Capelle Wilhelma Tell., który strzałą ubił iabłko z głowy swoiego synka. Co cudzoziemcy za zapłatą, czynią nazywa się zawsze towarem i może bydź podług wagi zapłaconem. Ktoż wystawia karom i brykom rozwożącym towary pomnik?,,

" Mieszkańcom za Reńskim przychylność do Francuzów poczytuią za winę; lecz na usprawiedliwienie ich przywieść tu można: "Poki byli z Francyią połączonemi, wolnemi byli od więzów systematu lennego,, skoro tylko stali się znowu Niemcami,, zagrożonemi zaraz zostali urządzeniami lennemi.,,

" W Niemczech z powodu rozmaitych prowincyionalnych praw zachodzi daleko

większe zamięsz nie niżeli dawniey było we Francyi. Nietylko w każdem z 37 udzielnych kraiow znayduie się inne prawo, ale często nawet w poiedynczych miastach iednegoż kraiu. I tak n. p. co iest w Lipsku godziwem, iest w Bautzen niegodziwem. Myśl powszechney oyczyzny obudziła się w Niemcach; lecz, Wielki Boże! iakże ieszcze daleko do ziszczenia oney!„

Z Madrytu d. 27 Maia.

D. 8 b. m. Poseł Amerykański, P. Forsyght miał u Króla wstępne posłuchanie. Ma on, iak zapewniaią, między innemi zlecenie przyspieszyć zatwierdzenie traktatu względem ustąpienia Floryd, co z naszey strony dotąd nie nastąpiło.

Niemamy w prawdzie żadnych doniesień z Lima, iednak wierzyć nie chcemy ażeby Chiliyczykowie uderzyć mieli na to miasto. Milczenie Rządu w tey mierze nie iest ani dobrą, ani złą wróżbą; iest one iego zwyczaiem. Nie oznaymił on wcale o zaszłey w roku przeszłym bitwie pod Maipo.

Od brzegow Menu d. 13 Czerwca.

Królewic Wilhelm, syn Króla Pruskiego, przybył d. 12 b. m. do Kassel, a W. Xiężna Meklenbursko-Strelicka ziechała tamże d. 15.

Podług wyznania podróżnych, którzy d. 7 b. m. opuścili Sztuttgard w okolicach Biberach pokazała się kupa rozboyników w liczbie do sto osób. Niedaleko Biberach leżąca wieś została przez nich zupełnie złupiona; wysłanemu iednak przeciw nim z Ulmu oddziałowi jazdy udać się miało kilku z nich schwytać.

Król Bawarski posłał Akademii umieiętności w Minchen, dla pomnożenia iey zbioru kunsztów i przedmiotów natury, mumią Egipską, którą dostał w podarunku od patryioty Bawarskiego Dumreicher z Kempten, a ten otrzymał ią od dwóch swoich braci, którzy założyli przed 6 laty handel w Alexandryi i Kairze.

Pisma publiczne wyrażaią, iż Austryia i Prussy względem spraw Niemieckich zostaią w naylepszem porozumieniu.

Rządy Portugalski i Francuzki zamyślaią teraz powiększyć cło od wprowadzaney z zagranicy pszenicy. Okolice Niemieckie, w których rodzi się pszenica, muszą zatem na przyszłość sposobić się więcey w inne nasiona, któreby na mieysu zpieniężyć mogli, niżeli w przenięcę, którey odbyt za granicę iest ztrudniony. — Wiosienne zasiewy z powodu suszy bardzo są mizerne w północnych Niemczech. Nie ma więc widoku do wywozu owsa i ięczmienia do Anglii, iedynych gatunkow zboża, które z Niemiec do tego kraiu idą.

Niedawno orzący niedaleko Lubeki parobek wyorał w polu gliniane naczynie na 4 cale głęboko w ziemi osadzone w kształcie dzbanka. Oprócz pieniędzy znaydowała się w nim miękka massa, którą wzięto za bawełnę, lecz z gryszpanu, którą pieniądze były posypane, zupełnie zzieleniała. Pieniądze są z blachy srebrney robione; sądząc po ich biciu, pochodzą od naydawnieyszych czasów Libeki. Na niektórych widać orła Rzeskiego, a na innych Lwa północnego i wizerunki Swiętych.

Radca stanu Hohenhorst odebrał od W. Xcia Badeńskiego pozwolenie zrobienia wyciągu z oryginalnych badań San-

da; trudni się już tą praca, i o łoszora drukiem zostanie, s'oro tylko będzie można rzecz tę do publiczney podać wiadomości. —— Sand żyie ieszcze, prawie od 3 tygodni w nieodmiennym stanie swoich cierpień; końca iego życia nie mogą lekarze z pewnością przepowiedzieć.

Od d. 17 Kwietnia, aż do końca Maia przepłynęło Renem około Moguncyi przenoszących się z Niemiec do północney Ameryki 315 mężczyzn, 262 kobiet, 585 dzieci, ogółem 1162 osób. Pomiędzy temi wychodniami znaydowało się 663 Wirtemberczyków, 60 Bawarczyków, 192 Badeńczyków, 171 Szwaycarów, 28 Alsaczyków i 28 z Nadreńskiey Hessyi.

W Hamburgu i Altonie oczekiwało przeszło 800 wychodniów, powiększey części z Wittgensteinu, Darmstadtu i Pfalcu, na okręty dla przewiezienia się do Brazylii.

Wydział Ministrów sprzymierzonych Mocarstw w Frankforcie, ieszcze się nie roziechał, iak sądzono, odbywa owszem ciągle swoie czynności, i odiazd Ministra Austryiackiego iest na nowo odłożony.

Jest godną uwagi rzeczą, iż w pośrod oświadczeń pokoiu i wieczney przyiaźni, iakie sobie nawzaiem czynią wszystkie wielkie Mocarstwa Europeyskie, każde z nich przedsiębierze środki, które ieśli nie maią na celu napaści swoiego sąsiada, tedy przynaymniey okazuią iey boiaźń. Tak n. p. gdy w Niemczech podaią ustawicznie plany wzmocnienia Landau i Moguncyi, a nawet oszańcowania Frankfurtu, Francyia tymczasem, iak słychać, zatrudnia się podobnież przywroceniem dawnych swoich twierdz lub zakładaniem nowych.

W Londynie u Sundermanna uchwycono dwie skrzynki z 50,000 Tal. fałszywych złotówek Pruskich w tey samey chwili kiedy miały bydź przez Hollandyią na stały ląd wysłane. Są oznaczone N. 6 i 7 co domyślać się każe, że 5 takich skrzynek iuż na stały ląd wysłano. Fałszywe te złotówki są czerwono żołtawe, robione z miedzi i tylko pobielane; ważą o 17 asów mniey od prawdziwych, głowa i litery są źle wybite.

Dnia 28 Czerwca 1819.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł	gr.	4. Zł.	gr
Przenicy	18	—	17	—	16	—	14	—
Żyta	10	—	9	—	8	15	8	—
— czmienia	8	—	7	15	7	—	6	—
— Owsa	5	—	4	15	4	10	—	—
— Jagieł	32	—	30	—	28	—	25	—
— Grochu	9	—	8	15	8	—	7	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 21 Czerwca.

Korzec Pszenicy	od Złp	20	do	35.
— — Żyta	—	—	14	—	16
— — Jęczmienia	—	—	12	—	15.
— — Owsa	—	—	9	—	11.
— — Grochu	—	—	12	—	16.

Cena Zboża
W Gdańsku d. 18 Czerwca.

Łaszt 28 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	680	do	900.
Żyta	—	—	540	—	560.
Jęczmienia	—	—	360	—	400.
Owsa	—	—	280	—	300.
Grochu	—	—	560	—	600.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 21 Czerwca.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp.	19	gr.	6.
— detto Cesarski . — —	19	—	
Fryd. Pruskie . . . — .	33	—	15
Luidor . . . . —	36	—	—
20to frankowy . . . . — .	32	—	10
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	230	—	—
Złoty ryński Szeinami . — .	1.	—	21

DONIESIENIA

Trybunał I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa. Na wniosek W. Prokuratora przy swem Sądzie, wzywa mogących mieć prawo do spadku po zmarłym ś. p. Michale Kamińskim Proboszczu Kościoła S. Woyciecha w Krakowie, ażeby w przeciągu dni trzydziestu produkowali swe prawa w Trybunale, inaczey z względu na Artykuł 767 768 i 770 Kod: Cyw: Skarb publiczny w prowadzenie siebie w posiadanie spadku otrzyma. —— W Krakowie dnia 22 Czerwca 1819.

Mąkolski.

Skarzyński, Sekr.

Miasto Sobków z przyległemi wsiami Nidą, Sokołow Górny, Sokołow dolny, Wie Wierzbica w Obwodzie Stopnickim Powiecie Szydłowskim a Woiewodztwie Krakowskim leżące, o 2 mile od Kielc 3 mile od Pinczowa nad Rzeką Nidą Spławną, maiące łąk dostatek, las znaczny, Kamień wapienny, dziedziczne JW. Stanisława Hrabi Szaniawskiego, Orderu Orła białego, S. Stanisława Kawalera, z wolney ręki są do przedania. Życzący sobie te dobra nabyć, ma się udać do Właściciela dóbr tych mieszkaiącego w Krakowie w domu własnym na Grodzkiey Ulicy pod Nrem 180.

Lektyka nowo wystawiona ze wszystkiemi rekwizytami, znayduie się do sprzedania w Kamienicy Pod N. 465 w ulicy S. Jana.

Dobra Owczary niegdyś w woiewództwie Krakowskim sytuowane o Milę od Krakowa odległe, zostaiące w Królestwie Polskim dziś do obwodu Olkuskiego przyłączone, są do sprzedania w każdym Czasie. — Dobra rzeczone składaią się z następuiących Wiosek i folwarków:

1) Z Wsi Owczary z folwarkiem Niebyła, maiące Las dębowy, sosnowy, brzozowy, grabowy, Cegielnią, Browar na dwa garce murowany z wszelkiemi wygodami, Austeryią nową, wiezdną na trakcie Wielkopolskim, i Kowala. W tey Wsi iest dom wygodny o idenastu Pokoiach piękny, dwie piwnice murowane, i osobną Officyną z 4ma pokoikami z kuchnią wygodną i piwnicą osobną, prócz innych zabudowań i wygód ma sady, frukta, łąki i staw.

2) Z Wsi Górna Wieś, maiącey folwark Górnowieyski z Owczarnią z takim samem Lasem iak i Owczary, a na tło znayduie się w niey kamień wapienny, i kamień do murowania zdatny, ma Austeryą wielką nową wygodną na trakcie Warszawskim i ma Łąki.

3) Z Wsi Garlicy wielkiey, maiącey folwark, Młyn na rzece, sady, łąki i las iak i w powyższych Wioskach. Wszystkie te Wioski maią osobnych Włościan osobne rozgraniczenie, osobne lasy, leżą na samey granicy Rzeczypospolitey Krakowskiey, i mogą bydź sprzedane nietylko razem, ale każda Wieś osobno; Gruntow dobrych maią dostatkiem, więcey żytnych iak pszennych.

Ktokolwiek by sobie życzył tych nabycia razem lub cząstkowo, albo rozpatrzyć się w Inwentarzu, ma się udać do Dziedzicą Dóbr rzeczonych ciągle w Krakowie w Rynku pod Nrem 23 mieszkaiącego, a tak o Cenie tych, iako i Czynszach, Daninach i. t. d. z wszelką dokładnością dowiedzieć się może i na Gruncie, o Stanie tych Dóbr przekonać się. —— U Dziedzica znaydzie oprócz tego przygotowane wszelkie dowody co do zupełnego bezpieczeństwa kupna tychże Dóbr.

Kareta w dobrym stanie, Warszawskiey Fabryki, iest do sprzedania z wolney ręki; życzący sobie nabyć teyże, raczy się udać do Ur. Rogozińskiego, mieszkaiącego w Krakowie przy Placu Szczepańskim w domu W. Esteraichera pod L. 302.